Ciències de la terra i del medi ambient

SÈRIE 2

EXERCICI 1 (Obligatori)

[3 punts]

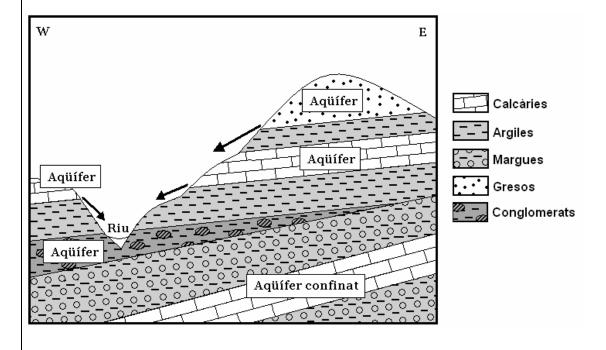
Qualificació	Objectius que s'avaluen	
3 punts		
Continguts conceptuals	Tipus d'objectiu	
Capes fluides: Hidrosfera Aplicació, anàlisi, valoració		
Respostes		

1. a) Un aqüífer és una formació rocosa permeable que permet el pas de l'aigua i la seva acumulació Queda limitat a la base per una capa impermeable que impedeix que l'aigua s'infiltri cap a nivells inferiors.

Es comporten com aquífers: els gresos, que són sorres cimentades porosos i permeables, les calcàries que presenten fissures i sovint estan carstificades i els conglomerats que són materials permeables. Les argil·lites i margues no ho poden ser ja que són impermeables.

En el dibuix hi han 4 aqüífers. (0,5 punts) 0.25 per identificar els 4 aqüífers i dir quines roques ho son, 0.25 per la justificació

b) L'aqüífer captiu és el calcari que es troba a més profunditat. No està en contacte directe amb l'atmosfera i està embolcallat per les margues que són impermeables. (0,5 punts) 0.3 punts per identificar l'aqüífer captiu, 0.2 per dibuixar les surgències.

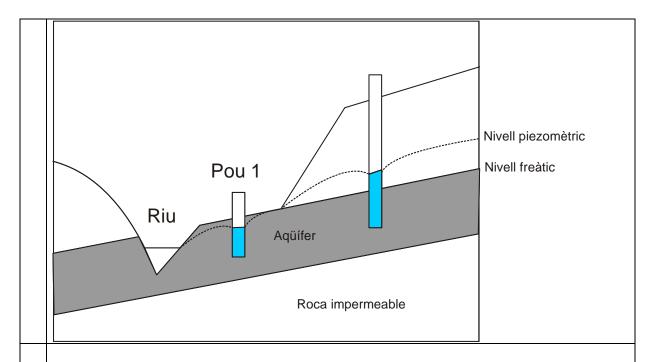
L'aquifer del dibuix està perforat pels pous 1 i 2. En el pou 1 el nivell freàtic i el nivell piezomètric coincideixen. En el pou 2 els nivells no coincideixen ja que el nivell piezomètric es troba més alt que el freàtic. En aquest pou l'aigua subterrània està confinada i pujarà dins del pou fins que arribi al nivell piezomètric.

(0,5 punts marcar a l'esquema els nivells i 0,5 punts per explicar i justificar)

PAU 2010

Pautes de correcció

Ciències de la terra i del medi ambient

3. El ritme d'extracció de l'aqüífer no pot ser superior a la recàrrega, ja que aquesta és lenta i depèn del règim de precipitacions, de les característiques geològiques del terreny i de la porositat i permeabilitat de les roques. Les conseqüències que se'n deriven són la sobreexplotació amb un seguit d'impactes: el nivell freàtic experimenta un descens progressiu amb una entrada d'aigua marina a l'aqüífer d'aigua dolça, això provoca la salinització amb una disminució de la qualitat de l'aigua (intrusió marina) .

(1 punt)

Ciències de la terra i del medi ambient

EXERCICI 2 (Obligatori)

[2 punts]

Qualific	ació		Objec	tius que s'avaluen		
2 punts						
Con	Continguts conceptuals			Tipus d'objectiu		
Geodinàmica Interna – riscos, gestió				Anàlisi		
			2-	Anàlisi, coneixement, valoració		
		Respostes				
1.	Intervenció JB: Els terratrèmols, així com els tsunamis que puguin estar causats pe activitat sísmica o volcànica, són originats per l'energia interna de la Terra i no tener cap relació amb l'activitat humana (contaminació, canvi climàtic, forat de la capa d'ozó). Per tant, el ritme al que es produeixen és independent de l'activitat humana. Intervenció TV. Es pot considerar correcta, ja que amb els mitjans actuals és impossible predir amb precisió on es produirà un terratrèmol o un tsunami. Però es pot considerar falsa, perquè malgrat això, es pot saber que en unes zones de món (habitualment les zones de vora de placa tectònica) n'hi ha més probabilita que en altres. S'acceptarà qualsevol de les dues respostes com a vàlida. Total 1 punt. (0,5 punts per la crítica de cada intervenció, només es puntuaran les					
	justificacions).					
2.	 a) Probablement, perquè la zona de costa estava menys habitada, per tant hi havia menys exposició. Al tsunami hi van morir molts turistes, i al segle XIX pràcticament no n'hi havia. 0,3 punts 					
	b) Les onades dels tsunamis tenen una enorme longitud d'ona amb la què transporten molta energia, però mentre estan en alta mar i no es trenca l'onada, només causen una oscil·lació de pocs metres en el nivell del mar que a penes e percep. 0,3 punts					
	c)	Poden posar en marxa:				
	*	un sistema de detecció d'onade	es sospi	toses en alta mar		
	*					
	 ★ elaborar i practicar plans d'evacuació 					
	★ proposar plans d'ordenació urbanística					
	*	evitar la destrucció de manglar				
	0,4 punts (0.2punts per cada proposta, s'acceptaran altres propostes correctes)					

PAU 2010

Pautes de correcció

Ciències de la terra i del medi ambient

OPCIÓ A EXERCICI 2

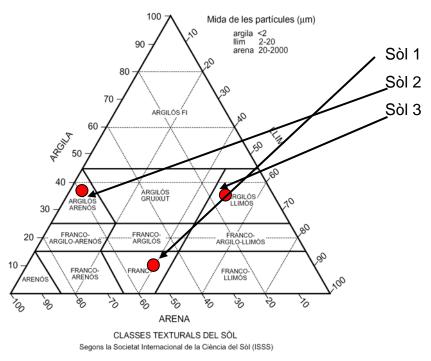
[3 punts]

Qualificació	Objectius que s'avaluen	
2	,	
Continguts conceptuals Tipus d'objectiu		Tipus d'objectiu
Edafosfera		Coneixement/ Aplicació/ Valoració
Respostes		

1

)				
SÒL	% ARENA	% LLIM	% ARGILA	TEXTURA
1	50	40	10	FRANC
2	60	10	30	ARGILÓS-
				ARENÓS
3	15	50	35	ARGILÒS- LLIMÓS

Puntuació: 0.1 punts per cada casella encertada. S'ha de tenir compte que el % d'arena i llim poden ser diferents dels proposats. La suma de % de llims, arena i argila ha de ser 100. S'acceptaran errors percentuals del 5% (Total 0.5 punts) b)

Puntuació: 0.25 punts per cada posició encertada (Total 0.5 punts)

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat PAU 2010

Pàgina 5 de 9

Pautes de correcció

Ciències de la terra i del medi ambient

	Característica	Sòls arenosos	Sòls argilosos			
	Escolament superficial	baix	alt			
	Permeabilitat	alta	baixa			
2	Erosionabilitat pel vent	alta	baixa			
	Capacitat de retenció d'aigua	baixa	alta			
	Puntuació: 0.125 punts per cada casella encertada. Total: 1 punt					
3	 a) en el cas del sòl arenós donat que la permeabilitat és més alta i menor la capacitat de retenció d'aigua Puntuació: 0.15 punts per dir que és arenós; 0.35 punts per la justificació. Total 0.5 punts b) la recomanació seria fer una esmena orgànica. En el sòl arenós incrementaria la capacitat de retenció hídrica, en el sòl argilós augmentaria l'aeració. Puntuació: 0.25 punts per la recomanació, 0.25 punts per la justificació. Total 0.5 punts 					
	S'acceptaran altres respostes correctes adequadament justificades.					

Ciències de la terra i del medi ambient

EXERCICI 4

[2 punts]

Qualificaci	ó	Objectius que s'avaluen			
2					
Continguts conceptuals Tipus d'obje		Tipus d'objectiu			
Recursos Sostenibilita Gestió	at			Aplicació Valoració Coneixement	
Respostes					
1	Gua Tem S'ad 300l 1 pu	ducció anual = 7370Kwh nys anuals = 7370Kwh x 0,44€/Kwh = 3242,8€ nps d'amortització = 33500: 3242,8 = 10,33anys dmetrà un marge d'error en el càlcul dels Kwh generats a l'any de +/- Kwh. Int: 0,25 pel càlcul de la producció anual (entre 7070 i 7670 Kwh), 0,25 pels nys anuals entre 3110,8 i 3374,8 € i 0,5 punts pel càlcul del temps nortització (entre 9,92 i 10,76 anys)			
2			Mesura proposada M		Millora aportada
	d'aigua recollida d'aigües Reutilització d'aig al reg o per als W Elements de lamp		ació d'aigües grises (per per als WC) s de lampisteria:difusors etes, cisternes amb	 Permetria augmentar els recursos d'aigua utilitzables Permetria reduir el consum d'aigua de forma innecessària 	
		alvi en efacció	Aïllament vidre	tèrmic en les parets. de finestres amb doble ó de la casa i distribució ertures	 Per evitar les pèrdues de calor de l'edifici Permet aprofitar al màxim l'escalfor del sol
	S'a	0,15 p per cada mesura proposada i 0,10 per la corresponent justificació) S'admetran altres respostes si estan correctament justificades. Total 1 punt			

Ciències de la terra i del medi ambient

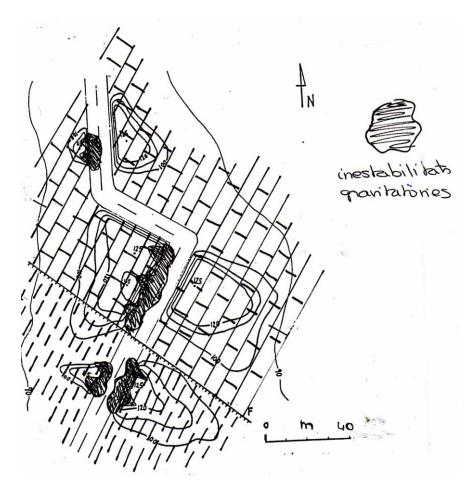
OPCIÓ B **EXERCICI 3**

[3 punts]

Qualificació		Ohioctius	r aug s'avaluen		
3 punts					
Continguts conceptuals				Tipus d'objectius	
	Geosfera externa/ conceptes, impactes			Anàlisi, aplicació	
	. Geosfera externa/ conceptes, impactes			Coneixement	
3. Geosfera e				Coneixement, valoració	
0.000.0.0		<u> </u>	Respostes		
1 (1 punt)	a. (0.5 punts: 0.10 punts per situar el moviment en massa i 0.15 punts per marcar la direcció per cada material). Es valorarà que marquin correctament les direccions ja que en el cas de les calcàries el moviment en massa que tapa la carretera només el poden haver causat els materials que afloren a l'oest i en els cas dels sediments argilosos el moviments ve d'ambdós costats. El mapa està al final.				
				de massa val 0.15 punts i la	
		escripcio co	rresponent val 0.1 Esllavissades	Són moviments de lliscament	
		Calcàries Argiles	translacionals o planars Colades o correr de fang	a través d'una o diverses superfícies de trencament d'una massa de material que es desplaça en conjunt i que ho fa com un bloc únic, encara que es pugui fragmentar. Són planars per què el moviment es desenvolupa a favor dels plans d'estratificació entre materials de diferent competència	
				intenses	
2 (1 punt)	Cada fac	tor explicat v	val 0.25 punts.		
		 corresponents a les serralades muntanyoses. Influència del clima, que provoca variacions del nivell del mar que actuen de nivell de base de les xarxes de drenatge que erosionen els continents. Característiques dels materials, litologia, propietats mecàniques, comportament hidrogeològic (els materials de partícules fines o no consolidades són més inestables que els materials més cristal·lins o consolidats). Vibracions motivades per terratrèmols. Presència de fractures. 			
	0	mportants p	recipitacions que	provoquen l'ascens dels nivells	

Ciències de la terra i del medi ambient

	freàtics. Activitat humana: O Modificació dels perfils dels vessants degudes a l'excavació de talussos en els carreteres de muntanya. O Acumulació de materials en els abocadors de runam. O Variacions del nivell freàtic: embassaments, regadius, canals,
3 (1 punt)	Cada resposta val 0.25 punts. Les mesures correctores que es poden aplicar algun dels dos casos de risc descrits són: O Ancoratges O Malles metàl·liques O Bancals O Disminució del pendent de la trinxera O Construcció de voreres O Drenatges O Contraforts de formigó Trinxeres en forma còncava que dificultin els moviments O Reforestació de la vegetació.

PAU 2010

Pautes de correcció

Ciències de la terra i del medi ambient

EXERCICI 4

[2 punts]

Qualificació	Objectius que s'avaluen
2 punts	
Continguts conceptuals	Tipus d'objectiu
Residus i interrelació de sistemes. Riscos i	Anàlisi i valoració.
gestió	

Respostes

2 punts (màxim de 0,5 p. per cada motiu)

Motiu A:

- El triatge és una opció vàlida, però <u>és inviable si no es separa prèviament la matèria orgànica (</u>i ha quedat clar que el ciutadà del text no fa ni això).
- S'acceptaran igualment <u>arguments</u> més aviat <u>socioeconòmics</u> que incideixin en el fet que <u>pagar impostos no implica pas "tenir-ho tot pagat"</u>, perquè el diners invertits en fer plantes de triatge podrien servir per millorar la sanitat, l'educació o qualsevol altre servei públic.

Motiu B:

- Tindran la puntuació màxima tant els arguments referits a la despesa d'energia com els referits als gasos d'efecte hivernacle:
- Argument energètic: La <u>recollida selectiva permet estalviar energia</u>, ja que per a molts processos de revalorització es fa servir menys energia que per a fabricar els productes de bell nou a partir de les matèries primeres.
- Argument de gasos d'efecte hivernacle: Algun dels processos de tractament dels residus no seleccionats, com la <u>incineració</u>, <u>aboca gasos</u> d'efecte hivernacle a l'atmosfera.
- Tindran una valoració de 0,25 punts els arguments sobre la importància ecològica del problema dels residus, ja sigui per:
- la despesa de matèries primeres
- com per als <u>problemes ambientals</u> que comporten els <u>abocadors</u> i les plantes <u>incineradores</u>.

Motiu C:

- Per obtenir la puntuació màxima cal donar algun argument social, ecològic, tècnic o econòmic vàlid per desaconsellar l'ús massiu d'abocadors. Per exemple:
- L'abocador de la pedrera s'acabarà omplint i costa molt trobar un nou emplaçament, ja que causen un fort rebuig social, tant pels impactes i riscos associats (pudors, riscos de contaminació d'aigües, emissió de metà, lixiviats, trànsit de camions, desvalorització de la zona, pèrdua d'ecosistemes...) com per l'anomenat efecte "nimby" (tendència al rebuig a la construcció de certes infraestructures d'ús general prop de casa)
- Als abocadors no s'hi pot llençar de tot. Hi ha unes limitacions per a cadascun de tipus de residus.

Motiu D:

- S'acceptarà qualsevol argument vàlid que demostri la confiança en les possibilitats de les accions personals en la millora del medi.
- Grans canvis de tipus ecològic o social (tant positius com negatius) s'han produït per l'acumulació de petites aportacions individuals. Frases cèlebres com "Els petits canvis són poderosos", "Pensa globalment, actua localment" o "La societat som tots" són explicatives al respecte.